

Jaarverslag Circus Elleboog 2010.

A. Organisatie

A 1. Algemeen

Na een hectisch jubileumjaar heeft Elleboog in 2010 gewerkt aan het verder vorm geven van de organisatie. Er is uitvoering gegeven aan het meerjarenbeleidsplan en de reorganisatie. Daarnaast is een zeer belangrijk besluit genomen op het gebied van huisvesting: IN 2012 ZAL ELLEBOOG VERHUIZEN NAAR DE LAAN VAN SPARTAAN!

De belangrijkste punten op een rij:

- 2010 is financieel gezond afgesloten met een positief saldo van € 24.000,- ondanks de tegenvallende verkoop van de kaarten voor de benefietvoorstelling Totem van Cirque du Soleil.
- In het najaar is gestart met twee nieuwe presentatiegroepen: 1 in het Centrum en 1 in Zuidoost.
- De trainingen jongleren en balanceren en grond en luchtacrobatiek krijgen steeds meer deelnemers.
- De training "tricking" (een vorm van straatacrobatiek) is ook gestart in Zuidoost.
- In oktober heeft O + S (Onderzoek en Statistiek) in samenwerking met Elleboog een onderzoek gepresenteerd waarbij een meerderheid van de tieners aangeven graag mee te willen doen aan activiteiten als trampolinespringen, springstelten en freerun.
- Elleboog wordt steeds meer gevraagd voor projecten met scholen na schooltijd; in 2010 zijn weer meer projecten gedraaid.
- Het aantal deelnemers op de cursussen in het Bijlmer Parktheater is iets teruggelopen. Dat zal in 2011 extra aandacht moeten krijgen.
- Elleboog heeft weer ruimschoots voldaan aan de resultaatafspraken die met DSMO zijn gemaakt. Op het gebied van kennismaken hebben 6559 verschillende deelnemers aan de activiteiten meegedaan (afpraak met DMO was 5740, een kleine 15 % meer); op het gebied van ontwikkelen en bekwalen zijn 1098 verschillende deelnemers bereikt (afpraak met DMO was 835, ruim 30 % meer).

A 2. Reorganisatie

Op 30 december 2009 zijn de stukken m.b.t. de reorganisatie voor advies naar de OR en de vakbond gegaan. Op 29 maart zijn de leden van de vakbond akkoord gegaan met een aangepast sociaal plan. Op grond van commentaar van de OR is het reorganisatieplan aangepast. In april hebben de leidinggevenden plaatsingsgesprekken gevoerd met alle medewerkers, waarna iedereen een voorlopig plaatsingsvoorstel heeft gekregen. Drie medewerkers hebben bezwaar aangetekend, waarvan 1 medewerker gelijk heeft gekregen van de bezwarencommissie. Voor alle medewerkers wordt een POP (persoonlijk ontwikkelplan) opgesteld. Drie medewerkers hebben al meegedaan aan de BIC (begeleider in de Circuskunsten), een opleiding aangeboden door Circomundo van 22 dagen. Drie medewerkers zijn in september met acrobatiekcursussen begonnen.

A 3. Financiën

Elleboog heeft 2010 met een positief resultaat afgesloten van iets meer dan € 24.000,-

Hierbij een aantal opmerkingen:

- Per 1 september en 1 oktober zijn 3 contracten ontbonden in het kader van de reorganisatie, zoals hierboven aangegeven. Daarnaast zijn 2 vacatures niet vervuld en intern opgevangen.
- Bij DMO is bezwaar aangetekend tegen een aangepaste beschikking waarbij de subsidie i.v.m. de prijscompensatie met € 13.000,- verlaagd is. Het bezwaar is niet gehonoreerd, maar de subsidie is uiteindelijk niet met € 13.000,-, maar met € 8.000,- gekort.
- Stadsdeel Zuidoost heeft Elleboog net als in 2009 voor 2010 ook € 13.000,- extra subsidie gegeven als compensatie van de huurlasten van het Bijlmer Parktheater.
- Het AFK heeft een bijdrage van € 35.000,- gegeven voor twee jaar voor de aanpassing van onze methodiek.
- Het VSB heeft € 62.000,- voor twee jaar toegezegd voor de opzet van presentatiegroepen en circusstudio's in Zuidoost en West.

- Op 25 november heeft Cirque du Soleil een benefietvoorstelling georganiseerd voor Circus Elleboog. Van de beschikbare kaarten zijn er jammer genoeg slechts 120 verkocht. Door de crisis waren de kaarten a € 90,- te duur voor veel particulieren en bedrijven.

A 4. Resultaatafspraken DMO

Ook in 2010 is Elleboog er in geslaagd ruimschoots te voldoen aan de resultaatafspraken zoals die met DMO zijn gemaakt. Op het gebied van kennismaken hebben 6559 verschillende deelnemers aan de activiteiten meegedaan (afpraak met DMO was 5740, een kleine 15 % meer). Vooral de samenwerking met instellingen als basisscholen en speciaal onderwijs is nog steeds groeiende. Elleboog moet regelmatig nee verkopen als het gaat om activiteiten na schooltijd, vooral omdat de maandag, dinsdag en donderdagmiddag populair zijn.

Op het gebied van ontwikkelen en bekwaam zijn 1098 verschillende deelnemers bereikt (afpraak met DMO was 835, ruim 30 % meer). De cursussen in het Centrum hebben een stabiel aantal deelnemers, bij de trainingen is een behoorlijke groei te zien. De deelnemersaantallen in Noord en Zuidoost zitten weliswaar boven de afspraken met DMO, maar vereisen wel extra aandacht, omdat het aantal iets is teruggelopen.

Hieronder de cijfers op een rij:

	aantal dagdelen	totaal aantal contact en	totaal aantal bereikte deelnemers	totaal publiek
LOCATIE PASSEERDEGRACHT	813	19.806	5.281	12.620
LOCATIE ZUIDOOST	367	6.464	3.118	5.418
LOCATIE STADSDELEN WEST	249	4.847	554	950
LOCATIE NOORD	105	1.441	83	140
OVERIG	56	720	420	1.000
TOTAAL	1.590	33.278	9.456	20.128

A 5. Laan van Spartaan

In 2010 is druk overleg gevoerd met Ymere, VOF Stadstuinen, DMO en stadsdeel Bos en Lommer m.b.t. de financiële haalbaarheid van de verhuizing van Elleboog naar de Laan van Spartaan. Door een bijdrage van Bos en Lommer, een tijdelijke bijdrage van Ymere en de toezegging dat er de komende jaren niet op Elleboog bezuinigd zal worden, konden bestuur en Raad van Toezicht eind april het besluit nemen tot ondertekening van het huurcontract. In de zomer van 2012 zal de verhuizing plaatsvinden. De komende twee jaar zal met alle betrokkenen overleg gevoerd worden over publiciteit, financiën, inrichting, verhuizing, e.d. Voor de inrichting zal bij fondsen geld aangevraagd worden. Voor het centrum zal voor een aantal activiteiten een vervangende locatie gezocht worden.

A 6. Onderzoek O + S

In 2010 heeft Elleboog door Onderzoek & Statistiek onderzoek laten doen onder tieners. Hierbij zijn 120 huidige deelnemers tussen 10 en 18 jaar ondervraagd en 160 ex-deelnemers. Doel van het onderzoek was helder te krijgen wat redenen waren om te stoppen of juist door te gaan met circus bij Elleboog. Belangrijke conclusie was dat driekwart van beide groepen aangaf dat een nieuwe activiteit als trampolinespringen een reden zou zijn te blijven of terug te komen. Daarnaast werden ook springstelten, BMX-fietsen en freerun genoemd, echter wel met lagere percentages. Bij het activiteiten aanbod op de Laan van Spartaan zal hier zeker rekening mee worden gehouden.

A 7. Nationaal

Elleboog is met Circomundo zeer actief om het jeugdcircus in Nederland op een hoger plan te brengen. Medewerkers van Elleboog zitten in het bestuur en alle werkgroepen.

Een aanvraag bij het Fonds Cultuurparticipatie is inmiddels gehonoreerd; van 2010 tot en met 2012 is er € 450.000,- beschikbaar voor de jeugdcircussen in Nederland. Daarnaast heeft BNG € 45.000,-

toegezegd voor een jaarlijkse circusprijs. De circussen kunnen ondersteuning krijgen op het gebied van professionalisering, ontwikkelen van artistiek beleid, veiligheid, etc.

Circomundo is in januari begonnen met de BIC (begeleider in de circuskunsten), een opleiding voor (beginnende) circuustrainers van 22 dagen, waarbij het programma overgenomen is uit België. Drie medewerkers van Elleboog (twee met een vaste aanstelling, een als freelancer) hebben hier aan meegedaan.

Elleboog heeft het initiatief genomen om nauwere samenwerking te organiseren met de Amsterdamse organisaties die circusactiviteiten voor jeugd aanbieden: Stapel (acrobatiekcursussen), Olympia Circus (activiteiten in de Baarsjes), Circuswerkplaats Boost en Capriool (Osdorp en internationaal). Het eerste overleg in juni is vooral veel informatie uitgewisseld en in de overleggen daarna is afgesproken op welke gebieden de samenwerking gestalte kan krijgen. Hier wordt in 2011 nadere invulling aan gegeven.

A 8. Internationaal

Internationaal is Elleboog binnen verschillende samenwerkingsverbanden actief:

1. Met de Karavaan-partners (Brussel, Luxemburg, Parijs, Belfast, Berlijn, Barcelona en Tampere) worden de competenties voor trainers sociaal circus ontwikkeld in samenwerking met de universiteit van Brussel. . Hiertoe zijn bezoeken afgelegd aan Brussel, Berlijn en Parijs. Elleboog is in oktober gastheer geweest. Het project wordt met € 100.000,- gefinancierd door Leonardo, waarvan Elleboog € 17.000,- beschikbaar heeft. In juli 2011 zal de afronding plaatsvinden. In december 2010 is een nieuwe aanvraag voorbereid (zogenaamd Leonardo 2) voor € 300.000,- voor het ontwikkelen van een trainingsprogramma van 20 dagen "training social circus".
2. Een samenwerkingsverband met Hannover, Tallinn, Helsinki, Londen en Leuven zal de komende twee jaar activiteiten organiseren op het gebied van training en uitwisseling voor trainers en jongeren. Dit project wordt gefinancierd in het kader van Tallinn (Estland), Culturele hoofdstad van Europa in 2011. Voor dit project is in totaal € 400.000,- beschikbaar, waarvan € 30.000,- voor Elleboog.
3. Umoja: Vijf gemotiveerde Ellebogers (16+) hebben meegedaan aan het uitwisselproject Umoja. In Nederland hebben vijf muzikanten uit Sneek (Centrum voor de Kunsten), vijf dansers uit Rotterdam (MBO dansopleiding) en onze Ellebogers een Nederlandse voorstelling gemaakt onder regie van Henk Zwart (Suver Nuver). In november is de groep 2 weken naar Afrika geweest met een tour door Kenia, Ethiopië en Tanzania. Naast het presenteren van de eigen voorstelling, hebben de jongeren een gezamenlijke voorstelling gemaakt. In totaal hebben 150 amateurkunstenaars uit Noorwegen, Kenia, Tanzania, Ethiopië en Nederland elkaar ontmoet en met elkaar gewerkt.

B. Nieuwe ontwikkelingen

B 1. Tricking

Elleboog wil naast de traditionele circusdisciplines meer aandacht geven aan nieuwe disciplines die raakvlakken hebben met jongerencultuur. Gestart is met de training tricking; een vorm van straatacrobatiek in een mix van turnen, vechtsport en acrobatiek. Op de Passeerdersgracht startte een kleine groep met fanatieke deelnemers. Om deze nieuwe discipline te promoten organiseerden we voor de zomervakantie een proefles. Deze werd goed bezocht en zorgde voor nieuwe instromers na de zomer. Ook in Zuidoost bieden we tricking vanaf de zomer 2010 structureel aan. Er ontstond een kleine vaste kerngroep met daar omheen verschillende jongeren die af en toe komen om te trainen. De demoshows op de VO school en in het Bijlmerparktheater zetten deze nieuwe discipline ook in Zuidoost steeds sterker op de kaart.

B 2. Talentenklas

Tien talentvolle jongeren traiden tot aan de zomervakantie wekelijks bij Codarts Circusarts, de HBO-opleiding 'circus' in Rotterdam. Uit deze groep getalenteerde deelnemers hebben vijf jongeren auditie gedaan bij Circusscholen in binnen- en buitenland. Drie van hen zijn aangenomen op de opleiding. Doordat deze talenten ook als peers (assistent begeleiders) bezig zijn, worden ze gezien als voorbeeld. De animo voor trainingen neemt mede door deze ontwikkelingen toe. Elleboog zet de

samenwerking met Codarts graag voort. Het geeft onze talentvolle deelnemers de mogelijkheid om circustechnisch op niveau te trainen en zich voor te bereiden op het HBO kunstvakonderwijs.

B 3. Specifieke trainingen/nieuwe disciplines

Elleboog heeft in het voorjaar van 2010 korte specifieke trainingen in het weekend aangeboden voor beginners en gevorderden. Het doel was hierbij om kinderen kennis te laten maken met nieuwe disciplines als, tumbling, tricking en springstellen. Met kleine groepen gingen we van start.

Na de zomervakantie zijn deze nieuwe disciplines en materialen ingebed in het reguliere cursusprogramma. Nieuwe circusmaterialen en docenten rouleerden in het cursusaanbod in de verschillende wijken. Op deze wijze konden alle deelnemers aan het cursus en trainingsaanbod kennis maken met deze nieuwe technieken. Het bleek een succesvolle stap te zijn richting meer vernieuwing en uitdaging.

B 4. Van voorstellingsgroep naar presentatiegroep

De voorstelling Turbulentie was voor Elleboog voorlopig de laatste grote voorstelling. Elleboog is vanaf oktober 2010 een nieuw concept gestart waarbij de talenten uit de verschillende wijken de kans wordt geboden om een korte voorstelling te maken. Gestart is er in het Centrum en in Zuidoost in een concept van een half jaar repeteren en een half jaar spelen. We maken een flexibele voorstelling voor op festivals, op straat en in theaters. We willen meer spelen en zichtbaar zijn in Amsterdam. Bovendien zijn deze kleinere voorstellingen goedkoper en makkelijker te verkopen. Op deze wijze kan nu ook het talent uit de wijken doorstromen in de eigen wijk.

In Zuidoost kreeg de werving extra aandacht en is er ingezet op een mix van zwarte en witte kinderen. Circus meets Hip Hop in een mix van jongleren, dans, table sliding, jongleren en eenwieleren. Het docenten duo wordt gevormd door Vera Beers en Gregory Albertzoon (Shaggy). Dit jonge makers duo is met zeven deelnemers van start gegaan onder de naam Mixxt-up. Dit initiatief wordt door het VSB fonds financieel ondersteund.

Voor de presentatiegroep in het centrum organiseerden we een auditie waaruit dertien Elleboog deelnemers werden geselecteerd. Van de oude Turbulentie groep gingen er twee mee naar de nieuwe groep. De makers Cahit Metin en Jochem van Stiphout (peer/oud-speler) begonnen met een nieuwe jonge groep met weinig speelervaring. De lijn van het 'nieuwe circus' wordt voortgezet met deze enthousiaste groep en de twee jonge makers uit eigen stal. Beide groepen presenteren zich in het voorjaar en de zomer van 2011.

B 5. Circuswerkt!

Circuswerkt! is een nieuwe Elleboog uitgave waarin de methodiek en didactiek van ons circuswerk met jeugd staat beschreven. Deze uitgave biedt de professional handvaten om tot kwaliteit te komen in het werken met jeugd en circus. De uitgave is intern en extern verspreid.

C. Activiteiten

C 1. Algemeen

In 2010 is de trend van 2009 voortgezet. De cursussen en trainingen zijn gestabiliseerd, behalve in Zuidoost. Hier is het aantal deelnemers teruggelopen door de verhuizing van het oude gebouw naar het Bijlmer Parktheater. In sommige gevallen is actief geworven om het aantal deelnemers te vergroten (zie stadsdelen). Uitbreiding heeft vooral plaatsgevonden bij naschoolse series in stadsdeel centrum en oost (Transvaal en Oosterpark).

Vanaf seizoen 2010-2011 is de naam van "open clubs" gewijzigd in "open cursussen" om de intentie weer te geven die we hebben om meer nadruk te leggen op het leren van circustechnieken.

C 2. Turbulentie

De voorstelling Turbulentie speelde na Carré, in een kleinere versie, nog vijf maal in de Krakeling, Deze 'pocket'versie is in de zomer- en najaar periode van 2010 nog acht maal verkocht. Het was lastig om de spelersgroep te motiveren in het half jaar dat er niet werd gespeeld. De twee spelers van The Lunatics zijn vervangen door twee goede amateurs. Turbulentie speelde in oktober de laatste voorstelling op Circo Circolo (het festival voor het nieuwe circus in Brabant eind oktober). Turbulentie was voor vier jongeren een belangrijke stimulans om auditie te doen voor het HBO kunstvakonderwijs circus. Drie van hen zijn aangenomen in het schooljaar '10/'11. Turbulentie was voor Elleboog

voorlopig de laatste grote voorstelling. Regisseur Marnix Mulder heeft binnen Elleboog vier voorstellingen gemaakt en op deze wijze een prachtige bijdrage geleverd in de ontwikkeling van het Amsterdamse 'nieuwe circus'. In deze periode is een aantal jonge makers opgekomen. Mensen als Cahit Metin, Laura van Hal en Jochem van Stiphout hebben binnen Elleboog de kans gekregen om te maken en te groeien. In de nieuwe opzet met de kleinere presentatie groepen koppelen we deze jonge makers met makers van buiten. Op deze wijze bouwt Elleboog voort met vernieuwend circus.

C 3. Centrum

Cursussen en trainingen

De cursussen en trainingen op de Passeerdersgracht zijn ongeveer gelijk gebleven in vergelijking met 2009. De belangstelling voor de trainingen neemt toe. Bij de nieuwe training "Tricking" is het deelnemers aantal langzaam aan het groeien.

In het voorjaar van 2010 is voor de presentaties van de cursussen op de Passeerdersgracht voor het eerst uitgeweken naar het Bijlmer Parktheater. Alleen de cursussen voor 6-10 jarigen hebben zich in hun eigen veilige omgeving op de Passeerdersgracht gepresenteerd. De andere cursussen en trainingen hebben half april in een heel weekend 6 voorstellingen gegeven voor een groot publiek. Zowel voor de deelnemers als voor het publiek was het een succes. Een theater waar de artistieke- en circustechnische kwaliteit beter naar voren komt en een groter aantal mensen die de voorstellingen konden zien dan op de Passeerdersgracht. Erg spannend voor de kinderen om in een echt theater te spelen. Dit zal in het voorjaar van 2011 weer worden georganiseerd.

Partijtjes en ouder-kind series

De partijtjes en ouder-kind series zijn weer goed bezocht. Alleen de partijtjes op de zondagochtend liepen niet zo goed. na de zomer hebben we deze dan ook stopgezet.

Naschoolse series in samenwerking met IJsterk

In het centrum van Amsterdam wordt met IJsterk (Scholen en educatie) samengewerkt als het gaat om het naschoolse aanbod. Zowel op de Passeerdersgracht als in Wittenburg zijn de naschoolse series weer opgepakt. In het voorjaar is op een nieuwe school (St. Antoniuschool) een circusproject van start gegaan.

Incidentele activiteiten

In 2010 hebben veel scholen en opleidingsgroepen Elleboog bezocht voor een eenmalige circusactiviteit.

C 4. Amsterdam Zuidoost

Door de overgang van de tijdelijke vestiging aan Hoogoord naar het nieuwe Bijlmer Parktheater in de zomer van 2009 is het aantal deelnemers achteruit gegaan. Deze teruggang heeft zich voortgezet na de zomervakantie. Dit is de reden om met een wervingscampagne te starten, waarbij samenwerking werd gezocht met de basisscholen en het Projecten Bureau (PPOZO).

Door een intensievere samenwerking met de andere partners in het theater werden de kinderziekten verholpen, nieuwe initiatieven genomen en samenwerkingsverbanden gelegd.

Samen met de partners van het Bijlmer Parktheater zijn in het voorjaar twee overzichtelijke brochures uitgegeven. Een brochure waarin de aanbieders waaronder Elleboog het cultuureducatie aanbod voor de scholen in kaart is gebracht en een brochure met het open aanbod van de partners.

Dit geeft een beter overzicht voor de scholen en individuele deelnemers.

In samenwerking met PPOZO is het aanbod van Circus Elleboog verder ontwikkeld en uitgebreid. Een extra dagdeel, waardoor nu op 3 clusters tegelijk naschoolse series zijn. Bovendien is in het kader van de "talentweken" een pilot gestart waarbij 6 deelnemers van een naschoolse serie in de laatste 8 weken zijn ingestroomd in een open cursus van Elleboog. Dit wordt in het voorjaar van 2011 uitgebreid.

C 5. Amsterdam-West

Door de fusie van verschillende stadsdelen in West zal de samenwerking de komende tijd een andere vorm krijgen. Vooralsnog is het in 2010 niet gewijzigd.

Zowel in Bos en Lommer als in de Baarsjes heeft Elleboog een aantal open activiteiten die redelijk tot goed bezocht worden.

De naschoolse series lopen ook goed. De serie in de Boomgaard was in het najaar van 2009 nog niet van start gegaan wegens te weinig aanmeldingen, maar in het voorjaar van 2010 is de serie wel gestart mede door een wervingsactie op de school. In het najaar van 2010 was deze serie helemaal vol.

In de Baarsjes zijn op drie scholen circusseries geweest, in Geuzenveld vier en in Bos en Lommer zes.

Nieuw is de samenwerking met IJsterk in het voormalig stadsdeel Westerpark. Hier is met veel succes vanaf de zomervakantie een naschoolse serie van start gegaan.

C 6. Amsterdam Noord

De open activiteiten in Amsterdam Noord zijn voortgezet.

In Midden Noord is de tienerclub in het seizoen 2009-2010 echter niet doorgedaan door te weinig inschrijvingen. Na de zomervakantie is deze wel van start gegaan met een klein aantal deelnemers. Overleg is gaande met het stadsdeel en welzijnsorganisaties om ook in noord naschoolse series te starten om zo de instroom in de open activiteiten gemakkelijker te maken.

C 7. Amsterdam Oost

Dynamo

Met Dynamo, een welzijnsorganisatie die mensen beweegt tot meedoen, is een hechtere samenwerking bewerkstelligd. Zowel in de Transvaal- als in de Oosterparkbuurt zijn in het voorjaar naschoolse series opgezet. De bedoeling is om dit te structureren wat neerkomt op 3 activiteiten per week.

C 8. Overige samenwerkingsprojecten

De Atlant (VSO-MLK)

Ook in 2010 zijn er weer twee circusprojecten geweest met de Atlant. Een middelbare school voor praktijkonderwijs waar moeilijk lerende jongeren les krijgen. Het project heeft vooral een sociaal pedagogisch doel om de leerlingen tot een hechtere groep te maken, met circus als middel.

Ze treden aan het eind op voor medeleerlingen van de school.

Almere

Na een vraag om ondersteuning is Elleboog vanaf september 2 circuscursussen gaan geven voor de Kunstlinie in Almere. Het eerste jaar is er sprake van een pilot. Daarna zal bekeken worden of de naam van Elleboog aan de cursussen verbonden blijft.